

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cap. 14. Propositio decimaquarta elucidatur, sanctorumque Patrum, &
Doctorum illustrium testimonijs corroboratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI

129

C A P V T XIV.

PROPOSITIO DECIMAQUARTA ELUCI-
datur, Sanctorumque Patrum, & Doctorum illu-
strium testimonijs corroboratur.

1. **D**EVENIAMVS iam ad decimam quartam propositionem, quam habet Mysticus
noster Doctor lib. qui inscribitur, *Flamma amoris viva*, Cant. 1. vers. 6. ubi loquens
de statu illo transformationis, ad quem media contemplatione mens peruenit, sic
inquit.

Iam enim in hoc statu finit eam Deus propriam intueri pulchritudinem; doneque ac virtutes
quibus eam insigniuit, fidentius ipsi committit, cuncta siquidem hæc, in amorem illi laudisque con-
uersuntur procul iam ablegato fermento, quod massam corrumpit.

Pro elucidatione huius propositionis eam in duas partes diuidemus, in quarum
prima asserit prædictis mentibus, sic in Deum transformatis, & perfectis cōstendere
Deum suam pulchritudinem. Secunda vero est, quod in illo statu non est fermentum,
quod massam corrumpat.

§ I.

Prior pars propositionis elucidatur.

2. **E**T quidem in priori huius propositionis parte, nequaquam Mysticus noster Do-
ctor intendit prædictam contemplationis statum ad claram Dei visionem per-
uenire, siquidem in verbis immediate antecedentibus expressè asserit, tunc solum
habere animam illam perfectionem, quæ cum fide, & statu præsentis vitæ compati-
tur, sic inquit: *Animaduertit enim se (quantum fides presentis vitæ conditio patitur) suam
& opulentiam, & ad tantum bonum capiendum idoneam.* Certum est autem, & apud omnes
notum, statum visionis claræ Dei, atque adeo comprehensoris, nec cum statu vitæ
possesse, iuxta illud Apostoli ad Hebræos 11. num. 1. *Fides est sperandum substantia rerum
argumentum non apparentium;* Solum ergo vult animam sic perfectam Dei pulchritu-
dinem videre, quatenus in sublimi illa contemplatione cognitione quadam Dei
perfectissima, & valdè sublimi afficitur, quæ comparatione aliarum cognitionum
nomen visionis in communi, & vsitato, tam in Scriptura sacra, quam in SS. Patri-
bus, & Doctoribus Catholicis loquendi modo, obtinet.

3. **V**nde ad hunc sensum dixit Iacob, Genes. 32. num. 30. postquam luctatus fuerat,
cum Angelo Dei per ignem representante, *Vidi Deum facie ad faciem, & salua facta est a-
nima mea.* Quæ verba sunt multo strictiora, quam ea, quæ in hac propositione habentur,
& tamen nequaquam voluit per illa verba significare claram Diuinæ essentia
visio-

visionem, sed aliam Dei cognitionem huic inferiore, quamvis superiorem alijs, quæ communiter de Deo habentur, vt docet D. Tho. 1. par. quæst. 12. ar. 11. & ex D. Grego. explicat idem Angelicus Doctor 2. 2. quæst. 180. art. 5. ad 1. his verbis: *Per hoc ergo quod Iacob dixit, vidi Deum facie ad faciem, non est intelligendum, quod Dei essentiam viderit, sed quod formam scilicet imaginariam vidit, in qua Deus locutus est, vel quia per faciem quemlibet cognoscimus, cognitionem Dei faciem eius vocauit, sicut Glossa Gregorij ibidem dicit. In quo etiam sensu scilicet de imaginaria visione, & non de faciali explicat idem D. Tho. 2. 2. quæst. 174. artic. 4. illud quod de Moÿte dicitur, Exod. 33. quod scilicet: *Loquebatur ei Dominus ad faciem, sicut solet loqui homo ad amicum suum.**

Hinc etiam D. Gregor. 2. dialogorum cap. 35. asserit D. Benedictum vidisse in Dei lumine Angelos intra globum igneum ad cælos redeuntes, quam tamen visionem non facialem diuinæ essentia, sed sublimem quandam contemplationem ex illustratione diuini luminis habitam, fuisse explicat D. Thom. 2. 2. q. 180. ar. 5. ad 3. quo etiam pacto S. Mater nostra THERESIA cap. 38. suæ vitæ asserit, se vidisse magna arcana Dei, & in eodem c. sic subiungit: *Vidi hic sacratissimam Christi humanitatem multo gloriosorem & splendidioram, quam eam hætenus vnquam videram: per admirabilem & perspicuam quandam notitiam mihi representatum est, quomodo ipse sit in sinu Patris, est quomodo ibi sit, exprimerenon possem, nam etiã me ipsam non intueno, me coram diuinitate illa presentem cernere videbar. (Et Paulo inferius subiungit.) Hanc ipsam visionem etiam alijs tribus vicibus vidi: & est (vt mihi quidem videtur) omnium, quas mihi Dominus exhibere dignatus est visionum, eminentissima & altissima &c. Quibus in verbis sublimem quandam contemplationem arcanorum Dei, & eam per quem cognouit qualiter filius in sinu Patris sit, appellat visionem; & c. 40. suæ vitæ aliam similem visionem, sic refert: *Ostensum mihi fuit, hanc quam dico veritatem ipsissimam in se veritatem esse, ac nec principium nec finem habere: atque ad eo omnes omnino veritates ab hac veritate dependere, vt ceteri omnes amores ab hoc amore, cetera magnitudines ab hac magnitudine dependent: esto nimis quam obscure loquar hic, respectu claritatis & perspicacitatis illius, qua illam mihi Dominus significare dignatus est. Et inferius subiungit: *Quandam die mihi in oratione agenti subito representatum est, nulla specie vel imagine oblata (representatio autem maxima cum claritate & splendore fiebat) quomodo vniuersa qua sunt, in Deo videantur, & hac omnia ipse in se contineat, hoc non possem describere, anima tamen mea valde impressum hæsit, &c. Et inferius subiungit: *Mira res, me in tam breui temporis intervallo in clarissimo illo adamante tot simul res intueri &c. Quibus omnibus in locis altissimam cognitionem Dei, & eorum, quæ in Deo sunt, appellat visionem.****

§. II.

Alijs Sanctorum Patrum testimonijs eadem pars confirmatur.

AD hunc etiam sensum D. Hieronymus in regula Monachali c. 26. inquit: *Adhuc vivens in corpore sapit Angelorum chorus inter se, de corporeis per hebdomadam nihil sentiens, diuina visionis intuitu, post multorum fere dierum spatium, præscius futurorum, reditum corporis flebat. Super quæ verba inquit noster Thomas à Iesu, lib. 6. de contemplatione cap. 3.*

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI
124

Quæ omnia altiore modum intuen-
dum, ac supra communem hominum statum non obscure dem-
strant. Accedit Hugo Victorin lib. 4. de anima c. 14. ubi sic inquit. *Vidi talia, quamvis
hominum potest dignè loqui. Dicam tamen aliquid prout poterò, vidi Deum, sed per speculum.*

6. Vnde Mystica Theologia (vt bene notauit Dionysius Carthusianus in commen-
tarijs de Mystica Theologia cap. 3.) vocatur visio, contemplatio, intuitio: & Euri-
chus Arphius lib. 2. de Mystica Theologia capite 64. inquit: *Intellectus ita subleuatus,
& clarificatus à spiritu veritatis Deum videt in proprio speculo. Et inferius subiungit: Tribus
tantum lumen istud contemplationis spiritibus veram agnitionem, qua Deum videtur, sicut in
hac vita videri potest, &c. Et Venerabilis Bartholomæus à Martyribus in secunda parte
compend. cap. 13. §. 3. loquens de viris contemplatiuis ait: Datur aliquando illis ad quædam
puram ac lucidam diuinæ veritatis inspectionem peruenire, &c. Et Nicolaus Equius Contem-
plationem perfectam vocat visionem Dei. Imò D. Paulus cognitionem fidei appellat visio-
nem 1. ad Corinthios 13. ibi: *Videmus nunc per speculum in enigmate.* Qui modus loquen-
di communis est apud Patres, & Doctores Catholicos, qui etiam speciali, & potiori
titulo contemplationem illam perfectam quæ in hac vita per fidem de Deo, ac de
rebus diuinis habetur, visionem appellant, vt ex adductis testimonijs, & pluribus a-
lijs similibus constat; beneque notauit noster Thomas à Iesu vbi supra, & Antonius
Sucquet lib. 3. de via vitæ æternæ dialog. de contemplatione cap. 16. Pater Ludou.
à Ponte, tom. 1. meditationum 3. parte meditatione 35. puncto 2. & ita Venerabilis il-
le vir Gregorius Lopez in hora mortis, loquens de rebus futuræ vitæ, vt refert Lofian
eius vita dixit. *Omnia perspicua sunt, & instar lucis meridiane mihi clarescunt.* Consonè hanc
ad illud, quod D. Laurentius, dum pateretur Martyrium dixit, scilicet: *Mæa nox obscu-
rum non habet, sed omnia in luce clarescunt.* Vnde verissimè, & consonè ad communem
Sanctorum Patrum, & illustrium Doctorum loquendi modum asseruit Mysticus
noster Doctor animam, quæ media sublimi contemplatione in Deum transforma-
tur, Dei pulchritudinem videt, non quidem propter claram diuinæ essentia cogni-
tionem, quam in hac vita oblineat, sed propter perfectissimam cognitionem, & con-
templationem iam explicatam: ex quo prior pars propositionis elucidata, & con-
firmata manet.*

§. III.

*Secunda propositionis pars declaratur & con-
firmatur.*

7. **I**N secunda verò parte asserit Mysticus noster Doctor, quod prædictis viris perfe-
ctis: *In hoc statu, cuncta hac in amorem illi, laudesque conuertuntur, procul iam ablego fer-
mento, quod massam corrumpit. Quæ locutio verissima etiam est, & deducta ex D. Paulo
1. ad Corinth. 5. sic inquit: Expurgate vetus fermentum, vt sitis noua confectio, sicut agni-
xymi, itaque epulemur non in fermento veteri, nec in fermento malitia, & nequitia, sed in æquæ
sinceritatis, & veritatis.*

Vnde per hanc locutionem nequaquam intendit Mysticus noster Doctor, *licet*
nec

nec D. Paulus, debere in viris perfectis extingui fermentum fomitis pertinentis ad corruptionem naturæ humanæ post peccatum Protoparentis Adam, & ad statum innocentia, vel iustitiæ originalis reduci, huiusmodi namque priuilegium speciale fuit in B. Virgine, vt constat ex D. Tho. doctrina 3. p. q. 27. ar. 3. sed solum intendit debere quasi offerri, id est, valde debilitari rebellionem partis inferioris aduersus superiorem, ortam ex passionibus: huiusmodi namque passiones in prædictis viris perfectis habentibus virtutes heroicæ, & purgati animi, quasi extinguntur, quatenus propter assuetudinem ad hoc, vt rationi subdantur, iam ferè nullam illis molestiam inferunt, ne illos impediunt, quin totum suum affectum in Deum dirigant, vt eius amor incumbant taliter, vt similitudinem magnam cum statu innocentia, vbi fermentum massam naturæ humanæ corumpens nõ erat, sortiantur, vt sup. c. 12. à n. 5. ostendimus ex D. Thom. 1. 2. q. 59. art. 5. & q. 61. art. 6. & q. vnica de virtutibus art. 4. ad 7. & art. 10. ad 14. & ex D. Bonauent. ser. 1. de luminar. Ecclesiæ, & in 7. proces. Relig. c. 15. & opusc. de 7. itiner. æternitatis dist. 3. & ex D. Ambros. Octonario 22. in Pf. 118. & ex D. Dionys. Areopag. ad Ioan. Euangelistam, & ex Alberto Magno lib. de adherendo Deo c. 8. & ex Rusbrochio in tabernaculo fæderis cap. 19. ac tandem ex Dionysio Carthus. de vita inclusarum li. 1. ar. 14. quorum omnium testimoniorum verba ibi ad longum retulimus, & ideo ea in præsentem repetere superfluum est, & ex illis omnibus satis superque corroborata manet, tam quoad rem, quam quoad loquendi modum hæc secunda pars p. oppositionis Mystici nostri Doctõris.

§. IV.

Eadem secunda pars alijs SS. Patrum, & illustrium Doctorum testimonijs amplius confirmatur.

QVÆ adhuc magis confirmatur ex eo, quod docet D. Thom. 2. 2. quæstione 184. artic. 2. in corpore, vbi assignans perfectionem, ad quam potest quis in hac vita peruenire, perueniuntque viri perfecti, sic inquit: Tertia autem est perfectio, qua nec attenditur secundum totalitatem ex parte diligibilis, nec secundum totalitatem ex parte diligentis, quantum ad hoc, quod semper actu feratur in Deum, sed quantum ad hoc quod excludant ea, qua repugnant motui dilectionis in Deum, sicut Augustinus dicit in lib. 83. quæstionum, quod venenum charitativum est cupiditas, perfectio nulla cupiditas: Et talis perfectio potest in hac vita haberi, & hoc dupliciter: vno modo in quantum ab effectu hominis excludit omne illud, quod contrariatur charitati, sicut est peccatum mortale, & sine tali perfectione charitativum esse non potest, vnde est de necessitate salutis, alio modo in quantum ab effectu hominis excluditur non solum illud, quod est charitati contrarium: sed etiam omne illud, quod impedit ne affectus mentis totaliter dirigatur ad Deum, sine qua perfectione charitativum esse potest. (Puta in incipientibus, & proficientibus) & 2. 2. quæstione 180. art. 6. ait, quod potest homo ad talem statum peruenire in quo, Pratermissis omnibus in sola Dei contemplatione persistitur. Id ipsum docet q. 24. art. 8.

Con-

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI

129

9. Consonat Albertus Magnus lib. de adherendo Deo cap. 3. ubi loquens de perfectione, ad quam homo potest in hac vita pervenire, sic inquit: *Quia ex re est homo in hac vita sublimior perfectio ita Deo uniri, ut tota anima cum omnibus potentijs suis, & virtutibus in Dominum Deum suum sit collecta, ut unus fiat spiritus cum eo, & nihil meminerit, nisi Deum, nihil sentiat, vel intelligat nisi Deum, & omnes affectiones in amoris gaudio uniri, in sola contemplatione fruitione suaviter requiescant.* Et cap. 6. in eundem sermonem, sic dedit: *Verus itaque ipsi Christi amator sic debet esse vnitus intellectui, per bonam voluntatem diuina velumati, & vni ab omnibus phantasmatibus, & passionibus, ut non aduertat si derideatur, diligatur, vel quidquid sibi inferatur. Voluntas namque bona omnia complet, super omnia est. Vnde si voluntas esset bona, & Deo in intellectu pure conformis, & vnita fuerit, non nocet sibi caro, & sensuales (inlectus) toto, & totam se in Creatorem suum immergit, ita quod omnes operationes suas dirigat, prout ex toto in Dominum Deum suum, nec extra eum quidquam quarit. Et sic transformatur quodammodo in Deum, quod nec cogitare, nec intelligere, nec amare, nec memorari potest nisi Deum pariter, & ad Deo, &c. Quod idem non solum in presenti prosequitur, Verum etiam in cap. 10. in fine & cap. 13. inquit: *Tunc erit perfecta nostra charitas, cum nobis omnis amor, omne desiderium, omne studium, omnis conatus, denique omni cogitatio nostra, omneque quod videmus, loquimur, quodque speramus Deus erit (inferius) Nos quoque ei perpetua, & inseparabilis dilectio, inquam amamus, sicut licet eidem copulati, ut quidquid speramus, quidquid intelligimus, quidquid loquimur, & oramus, Deus sit.**

10. Hanc eximiam puritatem, & perfectionem denotare quoque voluit Sponsa Cant. 4. sic Sponsam, scilicet animam perfectam alloquens: *Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te.* Quem locum Gislerius ex doctrina. Catenæ Trium Patrum sic declarat: *Sponsa est tota pulchra, mente nimirum, & anima, & carne. carne quidem, ut per afflictionem ab alijs perturbationibus purgata, & virtutum moribus excedens, anima autem, ut ab omni inprobata cupiditate seuncta, & sermonibus decorata mandatorum; mente vero, ut ab exilibus etiam cogitationibus libera, &c. Super quæ verba Cantic, sic etiam inquit Diu. Bernardus homil. infra octauam Epiphaniæ. *Immaculata sordibus peccatorum, vel passionum euolans à reatu occupationum, euanescentibus imaginibus exteriorum creaturarum, cordis sui faciem ad carnandum, quem diligit, summa auiditate subleuit, &c.**

11. Eandem doctrinam plures alij SS. Patres docent, sed quia testimonia sup. capit. 11. & in hoc etiam cap. citata, satis superque rem hanc confirmant, ideo ab illis ad longum referendis prolixitatis euitandæ gratia abstinemus; videri tamen potest pro hac re Diu. Bernard. serm. 52. & 79. in Cant. Diu. Bonaventura itinere 4. eternitatis dist. artic. 1. ubi gradus amoris assignat. Rusbrochius libello de 7 gradus amoris cap. 5. Tauler. cap. 33. in Istit. Esquius in exercitijs diuinis exercit. 5. 6. & 13. S. Nilus cap. 18. S. Diadochus de perfectione spirituali capit. 97. noster Ioannes à Iesu Maria c.

2. de Mystica Theologia, & plures alij, ex quibus omnibus legitimus sensus congruentissimaque locutio Mystici nostri Doctoris in hac propositione, satis elucidata, & confirmata manet.

